

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C234 – OND23**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 25 mei 2010

INHOUD

Interpellatie van mevrouw Cindy Franssen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het vaststellen van de strategische en operationele doelstellingen voor het gelijkheidsbeleid	3
Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over vacatures die uitsluitend op een bepaalde doelgroep gericht zijn	7
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het lerarentekort in Brussel	10
Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de kennis inzake de Holocaust	15
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Celis tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van de recente ICT-monitor	18

■

Waarnemend voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen, ondervoorzitter

Interpellatie van mevrouw Cindy Franssen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het vaststellen van de strategische en operationele doelstellingen voor het gelijkekansenbeleid

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen: Voorzitter, minister, met mijn interpellatie wil ik u eraan herinneren dat u ook bevoegd bent voor gelijke kansen, in het bijzonder tussen vrouwen en mannen.

Op het einde van de vorige legislatuur hebben we in het Vlaams Parlement het decreet goedgekeurd houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid. Dit decreet van 10 juli 2008 bepaalt enkele strikte timings. Ik verwijs naar artikel 8 van het decreet dat de Vlaamse Regering binnen 9 maanden na haar aantreden de strategische en operationele doelstellingen moet vaststellen. Het gaat om doelstellingen per beleidsdomein die gericht zijn op het bewerkstelligen van gelijke kansen, ongeacht geslacht, seksuele geaardheid, handicap of gezondheidstoestand, zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, of etnische of nationale afstamming en geloof of levensbeschouwing. Verder dienen deze doelstellingen betrekking te hebben op de integrale toegankelijkheid van infrastructuur en informatie die voor een publiek toegankelijk is. Artikel 9 bepaalt dat per beleidsdomein minstens één strategische genderdoelstelling moet worden geformuleerd.

Minister, in uw beleidsnota 2009-2014 wordt hiernaar verwezen. Ik citeer: “Begin volgend jaar” – dat is dus 2010 – “gaat er een nieuwe OCM-cyclus van start, met een nieuw doelstellingskader en nieuwe acties. Deze cyclus loopt af eind 2014 (...)”. OCM staat voor open coördinatiemethode. En verder staat er: “Zoals vooropgesteld in het Gelijkekansendecreet moet de Vlaamse Regering binnen de 9 maanden na haar aantreden, met andere woorden, in de lente van 2010, de strategische en operationele doelstellingen bepalen waarbinnen tijdens de nieuwe OCM-cyclus zal worden gewerkt. Ik zal het overleg hier rond coördineren.”

De eedaflegging van de Vlaamse Regering vond plaats op 13 juli 2009. De decretaal vooropgestelde termijn – het decreet werd ingediend als ontwerp van decreet op initiatief van voormalig minister Van Brempt – verstreek aldus op 13 april 2010. Het is ons niet bekend of de Vlaamse minister van Gelijke Kansen binnen de Vlaamse Regering de strategische en operationele doelstellingen waarvan sprake al heeft laten vaststellen. Het vermoeden bestaat dat dit nog niet gebeurd is.

Minister, welke zijn de strategische en operationele doelstellingen die per beleidsdomein voor het gelijkekansenbeleid moeten worden bepaald? Welke zijn de eventuele redenen voor het niet tijdig vaststellen van deze doelstellingen?

De voorzitter: Mevrouw Brusseeel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseeel: Minister, zoals ik een tijd geleden heb gezegd, betreur ik dat ik nog maar weinig, eigenlijk niets gerealiseerd heb gezien van de operationele doelstellingen. Ja, een campagnetje hier, een persberichtje daar, maar dat is niet zoveel. Minister, ik verwacht van u echte, goede genderindicatoren. U lacht ermee, ik ben blij dat u gelukkig bent en altijd vrolijk blijft, maar eerlijk gezegd, als het gaat over uw genderbeleid, dan is er weinig om vrolijk over te zijn.

Daarom ben ik tevreden dat mevrouw Franssen het probleem nog eens opwerpt en ik sluit me graag bij haar interpellatie aan. Er moet dringend meer worden ondernomen. Minister, ik hoop van u te vernemen wanneer we de gender- en overige indicatoren te zien zullen krijgen, en meer informatie over de operationele doelstellingen zullen krijgen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik ben blij met deze interpellatie. Het geeft me de kans om de zaken te actualiseren. De bepalingen van het doelstellingenkader zijn er bijna. Op 18 mei hebben we voor de tweede keer op een interkabinettenwerkgroep de laatste wijzigingen besproken. Die zijn nu door de administratie verwerkt en voor een laatste check naar de kabinetten gestuurd. De bedoeling is dat we, als alles goed gaat, volgende week, voor einde mei, de nota kunnen overmaken aan de inspectie van Financiën. Als de nota terugkomt, kunnen we die voorleggen aan de Vlaamse Regering, vermoedelijk tegen midden juni.

Het klopt dat we iets trager zijn. De decreetgever, u dus, bepaalt de termijnen. Dat geldt niet alleen voor Gelijke Kansen, dat is ook zo voor Jeugd. Deze termijn van 9 maanden is heel kort. Dan zijn er twee mogelijkheden: ofwel wil je die termijn halen, en doe je haastwerk, dat niet gedragen is, en dan krijg je zo'n nietszeggend document. Je bent dan blij dat je de termijn haalt, maar fundamenteel is er niets gewijzigd aan de setting. Ofwel wil je dat serieus doen – dat hebben we hier gedaan – en dan stop je er wat meer tijd in. Dat komt omdat het over veel doelgroepen gaat. Iedereen is het erover eens dat je best een participatief proces hebt bij het opmaken van die doelstellingen. Je wilt met andere woorden een draagvlak creëren bij de relevante stakeholders, ook bij de ambtenaren in al die verschillende administraties die moeten instaan voor de concretisering van de doelstellingen.

Dat is natuurlijk tijdsintensief. Als je het serieus wilt doen en als je al die mensen de kans wilt geven om daadwerkelijk te spreken, daadwerkelijk te horen, daadwerkelijk te verwerken, dan neemt dat tijd in beslag. U weet ook dat de administratie van Gelijke Kansen niet meteen een mastodont is. Ikzelf heb er op mijn kabinet één medewerker voor. Voor dat hele participatief en tijdsintensief proces is de termijn van 9 maanden toch wel heel kort. Daar kun je je toch wel vragen bij stellen. In de praktijk zijn er voor het opstellen van die kaders geen 9 maanden maar 6 maanden. Je moet eerst een beleidsnota opstellen die moet worden besproken. Dan pas kan je er effectief aan beginnen.

Maar we zijn er nu toch in geslaagd om een heel ambitieus en kwalitatief doelstellingenkader op tafel te leggen. Dat is voorbereid in de ambtelijke commissie Gelijke Kansen, die uit vertegenwoordigers van alle beleidsdomeinen bestaat. Het wordt door mijn diensten gevoed, ondersteund en voorgezeten. Nogmaals, we hebben met heel wat organisaties contact gehad. Allen hebben ze reflectieteksten en memoranda overgemaakt, niet zozeer gerichte gelijkemansvoorstellen. Je moet dan naar aandachtspunten zoeken die relevant zijn voor de uitbouw van een transversaal gelijkemansbeleid.

Bovendien bleek het ook voor een aantal leden van de ambtelijke commissie geen sinecure om kant-en-klare voorstellen van doelstellingen aan te leveren. Dat is begrijpelijk en niet-begrijpelijk tegelijkertijd. Het is geen corebusiness, maar er zou meer ondersteuning moeten worden gegeven aan de verschillende beleidsdomeinen om duidelijke doelstellingen te formuleren. Wanneer we hier het doelstellingenkader zullen bespreken, dan zult u zien dat de 2 extra maanden de moeite waard zijn geweest.

We hebben de voorkeur gegeven aan een kwalitatief onderbouwd plan eerder dan aan een snel opgebouwd plan waarmee we de termijn zouden hebben gehaald, maar dat voor de rest niet echt inspirerend is.

Mevrouw Brusseel, om u voldoening te geven, ga ik overlopen wat we de afgelopen maanden hebben gedaan, want u doet alsof we de afgelopen maanden niet veel hebben gedaan. We zijn in 2009 begonnen met een bevraging door Gelijke Kansen aan alle stakeholders om suggesties van doelstellingen te krijgen. Er werd hun gevraagd naar de knelpunten en naar de verwachtingen die zij hebben met betrekking tot de rol van de Vlaamse overheid. Begin 2010 heeft mijn administratie de input van het middenveld verwerkt en gecommuniceerd naar alle leden van de ambtelijke commissie Gelijke Kansen. Mijn administratie heeft heel wat bilaterale gesprekken gevoerd met de verschillende beleidsdomeinen ter voorbereiding van de opmaak.

Op 8 maart 2010 hebben de leden de kans gekregen om doelstellingen te formuleren die in één document geïntegreerd zijn. Dit bleek geen sinecure, omdat er heel wat verschillen waren. Ik ga u besparen wie van mijn collega's wel met voorstellen voor zijn beleidsdomein kwam en wie niet, en van welke suggesties we de formulering moesten bijsturen. In april 2010 heb ik een brief gestuurd naar al mijn collega's in de Vlaamse Regering om te zeggen dat hun medewerking toch wel echt nodig was, dat we met een ambitieus plan zouden komen en dat we iets meer tijd zouden nemen. We hebben ze aangemaand om mee te werken, wat intussen dan ook is gebeurd.

Op 22 april 2010 is het voorstel van doelstellingskader voorgelegd aan en besproken met een brede waaier aan middenveldorganisaties. Op 7 mei 2010 was er een eerste bespreking tijdens een interkabinettenwerkgroep. Op 18 mei 2010 is er een tweede en finale bespreking geweest tijdens een interkabinettenwerkgroep.

De bedoeling is dus om volgende week naar de Inspectie van Financiën te gaan en om het halfweg juni op de agenda van de Vlaamse Regering te plaatsen. We hebben dus 2 maanden meer genomen.

Uit het gedetailleerde overzicht en uit de manier waarop het tot stand is gekomen, kan je niet anders dan besluiten dat we kwalitatief, inhoudelijk en goed participatief te werk zijn gegaan, met een bevraging van alle stakeholders en met betrokkenheid van alle collega-ministers, wat de kwaliteit van het plan alleen maar ten goede kan komen.

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen: Voorzitter, minister, ik was blij met de vragen en de interpellatie om hier een en ander duidelijk te stellen. Hoe meer antwoorden u gaf, hoe meer vragen er bij mij opnieuw naar boven kwamen.

Ik heb u gevraagd wat de strategische en operationele doelstellingen waren. Ik heb die niet vernomen, behalve dat we ze ongeveer bijna mogen verwachten. Ook de redenen voor het niet tijdig vastleggen van deze doelstellingen zijn niet duidelijk. U zegt dat we dit grondig moeten voorbereiden. U verwijst naar termijnen en zegt dat het Gelijkekansendecreet en het Gelijkebehandelingsdecreet initiatieven van het Vlaams Parlement waren. Ik heb in mijn memorie van toelichting ook gezegd dat het een ontwerp van decreet was: de termijnen zijn vastgelegd door uw voorganger-minister van Gelijke Kansen. Dit punt klopt dus eigenlijk niet.

Ik hoor al een aantal jaren spreken over het participatieve draagvlak en over het creëren van een draagvlak. Ik hoor al een aantal jaren dat de open coördinatiemethode nog in haar kinderschoenen staat.

U hebt het over de betrokkenheid van het middenveld. Ik zou graag weten over welk middenveld het gaat. Is er een antwoord geweest op de motie van aanbeveling die wij in 2007 namens het Vlaams Parlement hebben goedgekeurd, om ook de relevante socioculturele vrouwenorganisaties te betrekken voor de strategische genderdoelstelling?

Uw opsomming van de acties en de beschrijving van de gevolgde procedures, is eigenlijk niet meer dan de verdomde decretale verplichting die u moet naleven. Ik hoor hier weinig nieuws.

De timing is zeer belangrijk. U zegt dat we er bijna zijn. In het decreet wordt in artikel 8, 10, 11 en 14 telkens een strikte timing vooropgezet. Dat was vroeger ook zo. Ik kan me niet voorstellen dat nu plots een veel langere timing moet worden vooropgesteld. We zitten nu toch al een tijdje in de open coördinatiemethode en we moeten de kinderziektes al ontgroeid zijn. Ook in het antwoord van de vorige minister tijdens de bespreking over de stand van zaken met betrekking tot de toepassing van de OCM in de Vlaamse Regering wordt verwezen naar de ambtelijke commissie Gelijke Kansen die vijf maal per jaar samenkomt. Daarvan wil ik weten of die nog altijd vijf keer per jaar samenkomt.

De collega heeft verwezen naar de ontwikkeling van gelijkekansenindicatoren in de verschillende Vlaamse bevoegdheidsdomeinen. Op 24 oktober 2008 is er reeds beloofd dat de ontwikkeling ervan zou worden opgestart in het najaar van 2008. De commissie Gelijke Kansen zou haar suggestienota in het najaar van 2009 overmaken aan het Vlaams ministerieel comité voor Gelijke Kansen. Ik zou heel graag willen weten of die suggestienota van de ambtelijke commissie Gelijke Kansen inderdaad aan de regeringsleden werd voorgelegd en of we er eventueel een kopie van kunnen krijgen om de betrokkenheid van het Vlaams Parlement te vergroten. Onze fractie is er nooit voorstander van geweest om de jaarlijkse Pekingrapportage af te schaffen. Ik heb er altijd op gehamerd dat als de plannen maar om de 2 jaar worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement, die niet gedegener zullen zijn, ook al heeft men dan 2 jaar de tijd. Ik denk dat we de rapportage veel korter op de bal moeten kunnen doen. Ik blijf er ook op aandringen dat de ontwikkeling van de genderindicatoren er eindelijk zal komen na meer dan 2 jaar.

Uw voorgangster was nog strikter in de timing. Ik citeer haar graag: “Tegen 15 maart 2010 bepaalt het Vlaams ministerieel comité voor Gelijke Kansen een nieuw doelstellingskader voor de periode van 2010 tot 2014. Tegen 15 september 2010 stellen de commissieleden een eerste reeks nieuwe actieplannen op ter concretisering van deze doelstellingen.” Die moeten dan inderdaad verder tweejaarlijks worden geactualiseerd. Mijn vraag is om heel duidelijk werk te maken en zich te houden aan de timing die zal volgen.

Is de vorige doelstellingsnota van 2006 geëvalueerd? Ik denk dat dat belangrijk voorbereidend werk moet zijn geweest voor alles wordt afgerond. Heeft men dat gedaan? Ik vrees dat het anders een beetje gemorrel in de marge blijft. Ik had ook graag vernomen hoe ver het staat met het proces van de OCM.

De voorzitter: Mevrouw Brusseeel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseeel: Voorzitter, ik ben het volledig eens met mevrouw Franssen. Minister, ik heb het gevoel dat u zich een beetje verschuilt achter de lange duur van een participatief proces, maar niets is nieuw, ook de discussie over genderindicatoren niet. Wij vragen ons echt af waarom het allemaal zo lang moet duren.

U zegt dat u liever niet overhaast te werk gaat. Ik kan daar begrip voor opbrengen, maar als 9 maanden niet lang genoeg is om serieus werk te leveren, dan vraag ik me echt af of u geëngageerd bent voor een gelijkekansenbeleid. Ik heb daar twijfels bij. Veel vrouwen leveren een behoorlijk werk in 9 maanden. Ik hoop dat van u ook, weliswaar op een andere manier.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik herhaal wat ik daarjuist heb gezegd. De decreetgever stemt over een ontwerp van decreet, mevrouw Franssen. Formeel gezien hebt u daarover gestemd. Of dat nu voorgesteld is door het parlement zelf of door de regering, het is nog altijd de decreetgever die over een ontwerp van decreet stemt. U hebt die termijn dus goedgekeurd.

Die termijn is door mijn voorgangster bepaald. Ik blijf erbij dat geen enkele organisatie werkt op die manier. Ik vind dat een parlement en een regering een kritische evaluatie kunnen maken van hoe je tot processen komt om beleidsnota's en dergelijk plannen op te stellen. Ik blijf dat zeggen.

Ik kan u vandaag die strategische operationele doelstellingen niet geven. Zolang die niet door de regering zijn goedgekeurd, kan een minister die niet geven. Dat is een normaal proces. Ik bespaar u te zeggen welke van mijn collega's actief hebben meegewerkt en welke niet actief hebben meegewerkt. Ik wil die opsomming te gelegener tijd wel eens geven. Dat zal een aantal interessante gegevens bevatten.

Nogmaals, we hebben ervoor gekozen om een inhoudelijk kwaliteitsvol werkstuk te maken. Als je participatie ernstig wilt nemen, dan neemt dat wat tijd in beslag, mevrouw Brusseeel. Je

hebt met heel veel actoren te maken. Ik stel voor dat ik op alle inhoudelijke vragen, de procesevaluatie en dergelijke inbegrepen, zal ingaan op het moment dat we hier komen met de strategische operationele doelstellingen voor het gelijkekansenbeleid.

Mevrouw Brussee, u denkt dat ik het gelijkekansenbeleid niet ernstig zou nemen of niet belangrijk zou vinden. Wel, u kunt zoveel zeggen. Natuurlijk is dat voor mij heel belangrijk. U vindt een nota heel belangrijk, maar iedereen heeft zijn opvatting over wat belangrijk is. U zult de komende weken, maanden en jaren wel zien hoe belangrijk dat voor ons is. De mensen op het terrein weten dat overigens ook. Ik verkies liever een goed vertrekpunt te hebben, in dit geval een goed doelstellingskader, en dat dan uit te voeren. We hebben nog 4 jaar de tijd voor de uitvoering. Je kunt een datum als fetisj beschouwen, maar een fetisj levert meestal maar een kortstondig plezier op, en ik spreek niet uit ervaring.

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen: Minister, we zullen dit met argusogen blijven bekijken. Ik hoop dat er verder uitvoering wordt gegeven aan de motie, zeker voor wat de betrokkenheid van de vrouwenorganisaties betreft.

De voorzitter: Mevrouw Brussee heeft het woord.

Mevrouw Ann Brussee: Minister, ik ben noch op data, noch op een nota gefixeerd. Ik zeg u alleen dat ik hier de voorbije 9 maanden nog niets heb gezien.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over vacatures die uitsluitend op een bepaalde doelgroep gericht zijn

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Voorzitter, minister, collega's, lokaal hebben we uit verschillende hoeken het nieuws vernomen dat lokale overheden vacatures voor lokale ambtenaren uitschrijven, die zeer goed bedoeld zijn – laat dat duidelijk zijn –, waarin men zich probeert te richten tot personen met een arbeidshandicap. Bij de vacatures staat onmiddellijk geschreven dat de selectie uitsluitend toegankelijk is voor personen met een arbeidshandicap.

Voor alle duidelijkheid: het feit dat daarop wordt ingezet en dat mensen met een arbeidshandicap worden aangemoedigd om op vacatures te solliciteren, kan onze fractie enkel maar toejuichen. We stellen vast dat 10 à 15 percent van de Vlamingen wordt geconfronteerd met een of andere handicap of met gezondheidsproblemen die lang duren. We stellen ook vast dat maar 39 percent van hen aan de slag is. Het kan dus nog heel wat beter en de overheid moet daarbij het goede voorbeeld geven.

In uw beleidsnota kondigt u aan daar volop werk van te zullen maken. In uw beleidsnota staan ook de krijtlijnen van het gelijkekansenbeleid. U zet in op “zelfbeschikking”, “evenwaardige behandeling” en “autonome participatie aan de samenleving” en dat zijn allemaal dingen die wij als fractie kunnen ondersteunen. Het is belangrijk dat we in de benadering van de mindervaliden ons eigen stereotype denken doorbreken en hen niet benaderen als personen met een beperking, maar echt als mensen die volwaardig kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt, die dan maar goed genoeg aangepast moet zijn om hen een volledige toegang te kunnen verschaffen.

Wanneer we enkel en alleen voor een bepaalde doelgroep vacatures openen, dan vrees ik dat het gevaar bestaat – ik zeg dus niet dat we sowieso in die val trappen – dat we zelf meewerken aan het stereotype denken, omdat we dan mensen aan een job of aan het werk

helpen op basis van hun beperking. Ik meen niet dat dat de bedoeling kan zijn, net zoals het niet de bedoeling kan zijn om als vrouw in het parlement te zitten enkel en alleen omdat men nu eenmaal nog vrouwen nodig had. Het gevaar ligt op de loer en door het uitsluiting-mechanisme aan de vacature toe te voegen, geven we aan de rest van de maatschappij de boodschap mee dat personen met een beperking anders totaal geen kans zouden maken op een eventuele indiensttreding, wat natuurlijk ook wel redelijk stigmatiserend is voor die mensen.

Minister, ik weet dat op Vlaams niveau sprake is van bepaalde voorbehouden betrekkingen, dat de Vlaamse overheid een aantal jobs specifiek ter beschikking houdt voor mensen met een arbeidshandicap, voor mensen die de meeste ondersteuning nodig hebben, en dat daar ook een aparte wervingsprocedure voor geldt, een procedure waarbij de kandidaten niet vergeleken worden met personen zonder handicap, maar het is me helemaal niet duidelijk hoe het op het lokale niveau zit.

Minister, wat is het standpunt met betrekking tot vacatures die uitsluitend voor een bepaalde doelgroep toegankelijk zijn? Is dat de meest wenselijke manier om die doelgroep te laten participeren aan de arbeidsmarkt, ook op het lokale niveau? Ligt de vacature waarover het concreet gaat, in de lijn van wat u met uw beleidsnota Gelijke Kansen 2009-2014 beoogt? Zijn er geen andere instrumenten die kunnen worden aangewend om de kans te vergroten dat dergelijke vacatures ingevuld worden door een persoon met beperkingen zonder te stigmatiseren door het idee mee te geven, gewild of ongewild, dat die mensen anders toch niet aan de slag zouden kunnen gaan?

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Voorzitter, ik sluit me gedeeltelijk aan bij de problematiek die mevrouw De Ridder heeft uiteengezet. Als we naar lokale werkgevers of naar de Vlaamse overheid kijken, dan zien we dat bepaalde doelgroepen niet voldoende tewerkgesteld worden. Uiteindelijk zou het gehele tewerkstellingskader, zowel op lokaal als op Vlaams niveau, een afspiegeling moeten zijn van de samenleving, maar we zien dat het percentage aan gehandicapten daarin niet vertegenwoordigd wordt.

Het is echter niet alleen die groep, er zijn ook de andere doelgroepen. U verwijst er ook in uw beleidsnota naar dat u daar in de toekomst werk van zult maken. Het is ook zo dat u dat niet alleen kunt verwezenlijken. Mijn vraag is hoe, in het licht van tewerkstelling van verschillende doelgroepen, de samenwerking met uw collega's verloopt, want uiteindelijk zijn zij, op de verschillende niveaus, voor een stuk mee verantwoordelijk om de doelgroepen te kunnen tewerkstellen of om ze ten minste de kans te geven om actief te worden op de arbeidsmarkt.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mevrouw De Ridder, net zoals u heb ik via de media kennis genomen van deze vacature die expliciet gericht is tot personen met een handicap. Het is evident dat de Vlaamse Regering de professionele integratie van personen met een handicap cruciaal vindt. De wijze waarop deze integratie moet verlopen, is duidelijk onderwerp van debat. U weet wellicht dat het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR) heeft aangegeven de kwestie nader te willen onderzoeken.

Ik begrijp in dit concrete geval nochtans wel de werkwijze van de stad Antwerpen. Zij wenst immers als een zeer goede leerling invulling te geven aan een verplichting die de Vlaamse overheid heeft geformuleerd, met name dat ten minste 2 percent van het totale aantal betrekkingen binnen het bestuur vervuld moeten worden door personen met een arbeidshandicap. Dit streefcijfer staat expliciet vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 24 december 2007 houdende de minimale voorwaarden voor de personeelsformatie, de rechtspositieregeling en het mandaatstelsel van het gemeentepersoneel en het provincie-

personeel. Het besluit voorziet in de mogelijkheid om te werken met zogeheten gereserveerde functies om dit streefcijfer te halen.

De Raad van State stelde in dit verband wel de vraag naar de overeenstemming van deze werkwijze met het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel. In het verslag aan de Vlaamse Regering dat aan dit besluit voorafgaat, wordt daarop het volgende antwoord gegeven: “Daarnaast zijn er personen met een arbeidshandicap waarvan de beperkingen van aard zijn dat ze niet succesvol in eenzelfde selectieprocedure in competitie kunnen treden met personen zonder arbeidshandicap. Zonder corrigerende maatregelen zou die situatie een stelselmatige uitsluiting als gevolg hebben. De mogelijkheid om betrekkingen te reserveren voor personen met een arbeidshandicap en voor die betrekkingen, indien aangewezen, ook een functiegerichte selectieprocedure vast te stellen, komt op een redelijke en proportionele wijze tegemoet aan dat probleem. De rechten van personen zonder arbeidshandicap worden er immers niet onevenredig door geschaad. Die personen kunnen zich immers, in tegenstelling tot de beoogde doelgroep, op de ruime arbeidsmarkt laten gelden.”

Met andere woorden, de stad Antwerpen heeft de principes die de Vlaamse Regering in 2007 heeft gecreëerd, in daden omgezet. Mevrouw De Ridder, ik breng graag in herinnering dat op dat ogenblik ook uw partij in die Vlaamse Regering zat, meer zelfs, dat ze de pen heeft vastgehouden bij het opstellen van deze rechtspositieregeling.

U zult wellicht de beleidsnota actief hebben gelezen en dus hebben gemerkt dat we de sociale inclusie van personen met een handicap cruciaal vinden. Het is een van de belangrijke bepalingen die mee in overweging zullen worden genomen bij het opstellen van het doelstellingenkader. Mevrouw Pehlivan, het klopt dat minister Bourgeois, als minister van Bestuurszaken, en minister Muyters, als minister van Werk, daarvoor in eerste instantie verantwoordelijk en bevoegd zijn. Ik moet ervoor zorgen dat die doelstellingen via de open coördinatiemethode in het plan worden opgenomen. Dat zullen we ook doen. We zullen dat de komende weken, wanneer we dit plan bespreken, mee in overweging kunnen nemen.

Met deze vacature heeft de stad Antwerpen dus duidelijk aangegeven een diversiteitsbeleid te willen ontwikkelen, dat ook wordt omgezet in daden. De stad past daarmee eigenlijk het systeem van de gereserveerde functies toe, zoals voorzien in het besluit.

Ik volg u wel indien het onderliggende uitgangspunt van uw vraag is dat we moeten oppassen met dit systeem van gereserveerde functies. Het mag geen effecten genereren die net in tegenspraak zijn met de principes achter een volwaardige en integrale participatie. We moeten er bijvoorbeeld over waken dat dit niet mag worden gebruikt om mensen met een handicap exclusief naar functies op een lager, uitvoerend niveau toe te leiden. Het is belangrijk dat we mensen in dienst nemen op basis van hun individuele kwaliteiten en competenties en dat ze evenwaardige kansen krijgen, ongeacht de functie-inhoud en het functieniveau. Daarom zullen we de effecten van een dergelijke werkwijze in de toekomst nauwgezet volgen en onderzoeken.

Nu zijn bijvoorbeeld het doelgroepgericht verspreiden van vacatures en het ervoor kunnen zorgen dat er kan worden gewerkt in een open sfeer en in een toegankelijk gebouw heel belangrijke middelen om ervoor te zorgen dat mensen met een handicap kunnen worden tewerkgesteld. Ik herinner er ook aan dat de Vlaamse Regering in 2008 een besluit heeft genomen dat zowel privéwerkgevers als lokale en provinciale overheden de mogelijkheid geeft financiële steun te krijgen, indien ze de arbeidsomgeving aanpassen voor de tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap.

Kortom, we begrijpen wat de stad Antwerpen heeft gedaan, maar in de toekomst zullen we erover waken dat werken met gereserveerde functies geen ongewenste neveneffecten met zich meebrengt. Eigenlijk past de stad echter een besluit toe dat door een partijgenoot van u is uitgevaardigd.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Voor alle duidelijkheid: ik vind het heel belangrijk dat er wordt nagedacht over een manier om die participatie te vergroten. Dat heb ik ook in mijn vraag gesteld. Ik weet en hoor echter dat men in de sector zeer beducht is voor het negatieve effect daarvan. Die mensen zijn natuurlijk extra kwetsbaar op de werkvloer. Ze worden ook niet graag beschouwd als excuustruus. Ze willen participeren op een volwaardige manier. Voor hen is het heel wat aangener om via een normale selectie in dienst te worden genomen, dan dat van hen wordt gezegd dat ze wel in dienst moesten worden genomen omdat ze de enige kandidaat waren en er geen concurrentie was. Voor alle duidelijkheid: ik ga er volledig mee akkoord dat er daarbij sprake moet zijn van een aangepaste arbeidsvloer. Ik denk dat we hetzelfde streefdoel hebben, maar ik denk dat er betere manieren zijn dan deze voorbehouden functies om hetzelfde doel te bereiken.

Weet u of er nog gemeenten of lokale besturen hier gebruik van maken, of is dit een unieke situatie? Natuurlijk moeten ook de andere gemeenten proberen het streefcijfer te halen, maar misschien werken zij op een andere wijze aan dat diversiteitsplan, bijvoorbeeld door selectieve aanwervingsrondes, waarbij bijkomend doelgroepen worden aangeschreven die anders niet zouden worden aangeschreven.

Minister Pascal Smet: Andere voorbeelden zijn me niet meteen bekend. Het CGKR zal een soort vooronderzoek doen en zal dat daarbij mee in overweging nemen. We moeten de resultaten daarvan afwachten. U merkt ook dat ik heel genuanceerd ben. Ik begrijp dit, maar we moeten toch ook voorzichtig zijn, met het oog op de ongewenste effecten die dit met zich mee kan brengen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het lerarentekort in Brussel

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, het lerarentekort in Brussel is in deze commissie al enkele keren zijdelings besproken, onder meer na vragen die de heer Gatz, mevrouw Meuleman, mevrouw Celis en ikzelf begin oktober van verleden jaar hebben gesteld. Toen ging het meer bepaald over de annulering van de Brusselpremie. Het is ook even ter sprake gekomen, maar niet uitgebreid, bij de bespreking van de beleidsnota.

Minister, ik heb mijn vraag om uitleg al tijdje geleden ingediend, op 6 januari 2010. Ze was ingegeven door een antwoord van u op een schriftelijke vraag van eind oktober. Een aantal cijfers zijn dus waarschijnlijk niet meer up-to-date, maar de grondtoon van de vraag blijft vandaag zeker overeind. Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nummer 60 blijkt dat er een lerarentekort is in Brussel. In oktober 2009 blijkt meer dan 5 procent van de lerarenjobs niet ingevuld te zijn. In Vlaanderen bedraagt dit amper 0,5 procent.

Het totale aantal openstaande vacatures voor het basis- en secundair onderwijs in Vlaanderen bedroeg in oktober 2009 600. Ten opzichte van het jaar voordien is dit een daling van 29 procent. In tijden van economische crisis en stijgende werkloosheid is er een sterke daling van het lerarentekort in Vlaanderen. Als we ervan uitgaan dat er in Vlaanderen zo'n 120.000 leerkrachten werkzaam zijn, dan betekent dit dat er per 200 leerkrachten die aan het werk zijn, één vacature openstaat. 0,5 procent van de jobs is dus niet ingevuld.

De situatie in Brussel is helemaal verschillend. Daar bedroeg het aantal openstaande vacatures voor het basis- en secundair onderwijs eind oktober 2009 maar liefst 293. De vraag naar leerkrachten is in Brussel met maar liefst 40 procent gestegen ten opzichte van dezelfde periode in 2008. Ondanks de economische situatie is het aantal openstaande vacatures in Brussel gestegen. Als we dat aantal eind 2009 in Brussel vergelijken met het aantal

leerkrachten dat er actief is – in grootteorde 5000 – dan betekent dit dat er per 20 leerkrachten die aan het werk zijn, meer dan één vacature openstaat.

Op termijn betekent deze evolutie een bedreiging voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, onder andere door de nakende bevolkingsexplosie die onze hoofdstad te wachten staat, en het toenemend aantal scholen en dus leraren dat hieruit zal volgen. Minister, u begroef in september de Brusselpremie voor de leerkrachten in onze hoofdstad. U maakte toen bekend dat u zou werken aan een plan om het lerarentekort aan te pakken. Dat plan bestond op drie niveaus: de loopbaan in het algemeen, het lerarentekort in grootsteden en het lerarentekort in het bijzonder in Brussel.

Minister, vindt u dat dit huidige, groeiende lerarentekort in Brussel een bedreiging betekent voor de toekomst van het Nederlandstalig onderwijs in de hoofdstad? Vandaag zijn er in het onderwijs twee evidenties die wegvallen, namelijk dat elke leerling een klas heeft, en dat elke klas een leerkracht heeft. Met deze laatste evidentie hebben we decennia geleefd, en nu lijkt dat weg te vallen, meer bepaald in Brussel.

Minister, kunt u een stand van zaken geven van uw globaal plan om het beroep van leerkracht aantrekkelijker te maken? In welke richting of visie werkt u dit plan uit? Welke concrete maatregelen hebt u al uitgewerkt? Het eerste luik van het plan betreft de loopbaan van de leerkrachten in heel Vlaanderen, het tweede gaat over de steden. Minister, u zegt zelf dat er onder andere in Antwerpen, Mechelen, Gent en zelfs in Genk, al een merkbaar lerarentekort is.

Het derde luik van het plan gaat over Brussel. Zoals vaak is Brussel een voorbode voor wat in de rest van Vlaanderen kan gebeuren, niet alleen in steden, maar ook in plattelandsgemeenten. In hoeverre is dit plan afgewerkt? Wanneer wilt u dit plan afwerken? Vanaf wanneer wilt u deze maatregelen invoeren?

Naast het feit dat er weinig leerkrachten instromen in Brussel, geven heel wat leerkrachten er de brui aan na er 5 jaar te hebben gewerkt. Uit cijfers die ik heb opgevraagd bij voormalig minister Vandembroucke, blijkt dat ongeveer 60 percent van de beginnende leerkrachten in Brussel er binnen de 5 jaar mee stopt. We krijgen dus een combinatie van weinig instroom, snelle uitstroom en het totale aantal stoppende leerkrachten dat dreigt te stijgen.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Minister, dit probleem is ons allen bekend. Enkele weken geleden heb ik samen met de heer Bouckaert een bezoek gebracht aan een basisschool in Sint-Joost-ten-Node op uitnodiging van het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap (OVSG). Het deed me plezier dat de directeur, een heel gedreven persoon, niet kon beamen dat de uitstroom in het basisonderwijs zo opvallend was. Dat had te maken met de afstand. De leerkrachten hadden, net als de directeur, een geweldige drive om te werken en een goede sfeer te creëren. Zo'n 'best practice'-school kan toch een voorbeeld zijn voor andere scholen. Hoe moeten we zulke scholen een plaats geven in dat globaal plan?

De voorzitter: Mevrouw Brusseele heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseele: Ik ben niet alleen bekommerd om het onderwijs in Brussel, ik ben er ook rotsvast van overtuigd dat er iets kan worden gedaan. We moeten niet alleen voor voldoende kwaliteit zorgen, maar ook voor voldoende plaatsen. Het een staat het andere absoluut niet in de weg. Er zijn scholen zonder uitstroom die wel gemotiveerd zijn, en die kunnen dienen als voorbeeld.

Minister, ik ben benieuwd naar uw globaal plan. De Brusselpremie is afgeschaft, de mentoruren zijn ook niet meer in trek bij u, u hebt goed bespaard en de eerste van de klas willen zijn. Ik hoop dat u met een beter plan op de proppen komt voor het Brusselse onderwijs, meer bepaald om te verhelpen aan het lerarentekort, dat wel degelijk bestaat.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik ben ook heel nieuwsgierig naar hoever het staat met uw globaal plan en welke stappen u al hebt ondernomen. Op een andere vraag heb ik nog geen antwoord gekregen. Voor volgend jaar zat u met een groot capaciteitstekort. U hebt grote inspanningen gedaan om dat zo goed mogelijk op te lossen. In de pers hebben we gelezen dat er onder andere in Antwerpen al heel wat plaatsen bij zijn gecreëerd. Wellicht zal dat ook zo zijn in Brussel en de andere steden die met een capaciteitstekort kampen. Maar hoe zit het met de omkadering en de leerkrachten?

U bent zo vriendelijk geweest me uit te leggen hoe het zat met de financiering en de manier waarop leerkrachten worden gefinancierd op basis van de tellingen van het jaar voordien. Hebt u al een oplossing voor de omkadering van alle plaatsen die u hebt bij gecreëerd?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, de cijfers voor Brussel kunnen niet zonder meer worden vergeleken met die van het Vlaamse Gewest. Ik verwijs hiervoor naar de definities zoals opgenomen in de Onderwijsarbeidsmarktbarometer van december 2009. De vacatures waarvan sprake voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en die maandelijks door Actiris worden gepubliceerd, slaan op de ontvangen vacatures of werkaanbiedingen, beheerd door Actiris. Dat is al een heel belangrijke opmerking. Er is ook geen onderscheid gemaakt tussen Nederlandstalige en Franstalige vacatures.

Niettemin ben ik mij bewust van de problematiek van het lerarentekort in Brussel, zoals dat zich ook in andere steden en regio's in Vlaanderen in de toekomst duidelijker en scherper zal stellen. U hebt er terecht op gewezen dat ook het behoud van leerkrachten in het Nederlandstalig basisonderwijs en secundair onderwijs in Brussel een belangrijk zorgpunt is.

Er zijn heel wat initiatieven vooropgesteld, zowel in het regeerakkoord als in de beleidsnota. Ik denk aan de kwaliteit van de instroom in de lerarenopleiding door bijzondere aandacht te besteden aan de oriëntatie aan het einde van het secundair onderwijs, de verbetering van de werkomstandigheden van jonge leerkrachten, het doorbreken van de vlakke loopbaan, de taakdifferentiatie, personeelsleden langer aan het werk houden op het einde van hun carrière, de zijinstroom, de inzetbaarheid van de leraar, professionalisering.

Ik heb al duidelijk gesteld dat we dit in een globaal plan – een leerkrachtenloopbaanpact – willen aanpakken, maar u weet dat er een timing is. Je moet met de koepels, met het gemeenschapsonderwijs, met de vakbonden onderhandelen. Dat is niet gemakkelijk. Er zijn heel wat gevoelige punten. Daarom hebben we een heel duidelijke afspraak over tijdsbeheer gemaakt.

We zijn eerst begonnen met de besparingen. Mevrouw Brussee, ik wou met de besparingen helemaal niet de eerste van de klas zijn. Ik heb veel eigenschappen, maar zeker geen masochistische eigenschappen om besparingen in het onderwijs te willen doorvoeren. Die heb ik niet. Ik ben gewoon een minister die afspraken nakomt die gemaakt zijn in een regering. Ik denk dat u blij mag zijn dat u een minister hebt die dat doet. Ministers die afspraken niet nakomen, zijn geen betrouwbare ministers. Ik probeer een eerlijke jongen te zijn. Op het platteland waar ik opgegroeid ben, heeft men me geleerd dat 'eerlijk het langst duurt'. Ik vind dat een hele mooie waarde die gelukkig nog aan veel kinderen wordt meegegeven. Ik hoop dat u ze ook aan uw kinderen meegeeft. Ik vind het een heel belangrijke waarde. Als we een afspraak gemaakt hebben, dan kom ik die na. Niet om de eerste van de klas of de beste te willen zijn, maar gewoon om mijn verantwoordelijkheid op te nemen. Dat was niet leuk. We hebben het gedaan en we hebben de besparingen beperkt. Tijdens de begrotingsbesprekingen heb ik van uw partij gehoord dat de Vlaamse Regering de komende weken en maanden nog veel meer zal moeten besparen in Vlaanderen, als ik het allemaal goed begrijp wat jullie zeggen. Het zou misschien ook eens interessant zijn dat jullie zeggen waar we dat allemaal moeten doen. U moet dan niet vandaag doen, doe het maar op andere plaatsen.

We hebben dus onderhandelingen gevoerd. We zijn dan overgegaan tot besprekingen met de vakbond over Onderwijsdecreet XX, dat op 7 mei in het parlement is ingediend. Op dit moment voeren we zeer intensieve gesprekken met de vakbonden over de cao die we moeten afsluiten. In principe lopen die tot aan het reces in de zomer. In september zullen de gesprekken gaan over het leerkrachtenloopbaanpact. We zullen er met alle betrokken partijen over spreken. Op dat moment zullen we ook meer zicht hebben op de budgettaire situatie. Dat is de timing. Het is de bedoeling om ook wat tijd te nemen om dit te bespreken omdat ik een pact wil uitwerken voor de komende 10 jaar.

We zullen ook de onderwijsorganisatie onder de loep moeten nemen. Als 40 percent van alle beginnende jonge leerkrachten gedwongen deeltijds werkt en als er een leerkrachtentekort is, dan is er een probleem. We moeten ook onderzoeken hoe we leerkrachten beter kunnen ondersteunen. Dat zijn dingen die we op dit moment aan het uitwerken zijn.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb begrepen dat u vanaf september in een nog hogere versnelling zult gaan en met verschillende partners aan het pact zult werken. Ik ben zeker geen fetisjist op deadlines enzovoort, maar moet ik me dan voorstellen dat het een aantal maanden zal duren? Ik vraag het gewoon om een idee te hebben. Iedereen weet dat we ermee bezig zijn, maar ik zou graag een begin van antwoord kunnen geven. Is het eind dit jaar? Is het volgend jaar?

Minister Pascal Smet: Minstens een jaar.

De heer Paul Delva: Dat de discussies zullen duren?

Minister Pascal Smet: Als je het serieus wilt doen en alle aspecten wilt bekijken, dan ga je nog wel wat moeten praten. Daarom wil ik ook een pact maken dat voor 10 jaar geldt en dat gespreid zal worden uitgevoerd en waarbij iedereen uiteraard ook een stukje ‘geeft’: de vakbonden, de koepels, het gemeenschapsonderwijs, het ministerie zelf – ook al werven wij niet onmiddellijk aan. Als je dat gedegen wilt doen en er een draagvlak voor wilt hebben, dan moet je je tijd daarvoor nemen. Ik hoor ook dat de vakbondsvertegenwoordigers, die toch namens het personeel spreken, de koepels en het gemeenschapsonderwijs dat vragen. De vraag komt van hen. We willen dat dus ook doen. Uiteraard gaan we niet wachten tot het pact er is om een aantal dingen te doen. Maar als je het serieus wilt doen, dan moet je het in overleg doen, wat we op dit moment aan het doen zijn.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat het een goede zaak is dat u er de tijd voor neemt om het goed te doen, maar u moet ervoor zorgen dat u niet alles op één hoop gooit.

De situatie in Vlaanderen is anders dan die in Brussel. Je moet bijzonder goed opletten waar de knelpunten liggen, waar de goede zaken liggen. De problematiek van Brussel moet een oplossing krijgen vooraleer het totale pact er is. Ik ben dus ook niet aan het pinnen op data of wat dan ook. De Brusselproblematiek lijkt mij een dwingender karakter te hebben dan de situatie in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, u hebt mijn vraag nog niet beantwoord. Het pact is inderdaad op lange termijn, maar wat met de acute tekorten volgend jaar?

Minister Pascal Smet: Ik ben het natuurlijk eens met mevrouw Celis dat Brussel niet Vlaanderen is, voor een stuk dan toch. Ik heb het vele jaren geleden al gezegd dat de problematiek van Brussel zich ook zal voordoen in Antwerpen, in Gent, in Mechelen en andere steden. Misschien zal hij wat minder scherp zijn en makkelijker op te lossen zijn, omdat er een eenheid van commando is wat er in Brussel helaas niet is.

Anderzijds merk je ook dat Vlaanderen ‘geniet’ van de Brusselse leerkrachten. Niet alle leerkrachten die stoppen, gaan weg uit het onderwijs. Ze verhuizen naar Vlaanderen, waar ze vaak ook wonen. Ze worden goed opgeleid in Brussel. Ze doen praktijkervaring op, maar ze krijgen ook opleidingen. Er wordt heel veel geïnvesteerd in leerkrachten via het Voorrangsbekleid, door het Onderwijscentrum Brussel enzovoort. Op het moment dat die opleidingen kunnen renderen, verlaat men Brussel. Men stelt zijn kennis uiteraard wel elders in Vlaanderen ten dienste. ‘Une bonne action n’est jamais perdue’ zeggen de Jezuïeten in mooi Nederlands. Het probleem is dat je in Brussel dan telkens opnieuw moet beginnen. Het verloop van die goed gekwalificeerde leerkrachten in Brussel komt in die zin ten goede aan Vlaanderen. De problematiek stelt zich evengoed in andere grootsteden. Het klopt dat je Vlaanderen niet kunt vergelijken met Brussel, maar op stadsniveau ziet het er al anders uit.

In het kader van Onderwijsdecreet XX zullen we een voorstel doen dat de problematiek van de omkadering voor de steden die een capaciteitsnood hebben, moet aanpakken. Nog een paar dagen geduld dus.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, ik begrijp dat u voor oplossingen op lange termijn nog verder overleg moet plegen en langer moet praten. Ik hoor u zo vaak zeggen dat u gaat praten en nog eens praten. U bent nog geen volledig jaar minister, ik neem dus aan dat u nog wat tijd nodig hebt om te praten over bepaalde dossiers, maar het tekort aan leerkrachten is een probleem dat niet dateert van gisteren of van 1 september 2009, het is al ouder. U hebt daar in oktober vorig jaar ook al een schriftelijke vraag over gekregen van de heer Delva. U hebt uw antwoord daarop afgesloten met het volgende: “Het is belangrijk voor de Nederlandstalige aanwezigheid in onze hoofdstad dat we extra inspanningen doen.” Ik ben het daarmee eens. U gaat verder: “Ik wil tevens een oproep doen aan allen. Ideeën en voorstellen zijn heel erg welkom. We staan immers voor een grote uitdaging die we met zijn allen moeten aangaan.” Dat is uw antwoord. Ik wil wel. Ik ben blij dat u er zo over denkt, maar als een parlementslid u een vraag stelt, weze het de heer Delva, de heer Gatz of ikzelf, dan verwachten wij een antwoord en geen warme oproep van de minister om mee te denken.

Minister Pascal Smet: Ik heb dat vandaag niet gezegd, mevrouw Brusseel.

Mevrouw Ann Brusseel: We zullen meedenken en voorstellen lanceren. Ik was samen met de heer Gatz niet zo tevreden over het opdoeken van de Brusselpremie en over het snoeien in de uren van de mentoren. Dat zijn eenmaal zaken die nodig zijn in Brussel, want de context hier is niet gemakkelijk om in te werken.

Ik ben een beetje verbijsterd dat u in de maand mei 2010 nog altijd aan het denken en het praten bent, terwijl u dat in oktober 2009 ook al hebt gezegd. Toen hebt u zelfs gevraagd aan andere mensen om voorstellen te doen. Hebt u die onderhand nog niet gekregen of lijkt het probleem u niet echt prangend?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Brusseel, ik denk dat u in een permanente staat van verbijstering leeft. *(Gelach)*

Ik ben blij dat u ermee kunt lachen. Als u die mirakeloplossingen hebt, dan mag u me die altijd geven. Toen ik minister ben geworden, heb ik gezegd dat ik bereid was om, alvorens er beleidsbeslissingen worden genomen, van gedachten te wisselen met de parlementsliden en me wil laten inspireren door wat ze denken. U moet blij zijn dat u een regering en een minister hebt die dat willen doen. Dat is zo in een normale democratie, maar het is niet altijd de traditie geweest in dit land. Ik heb die hand uitgestoken. Ik stel vandaag vast dat u daar wat spottend over doet en dat u blijkbaar weigert om mee te denken. Ik neem er akte van en betreur dat u dat niet wilt doen.

Als u goed bent geïnformeerd – er is geen haar op mijn hoofd dat eraan denkt dat u dat niet bent – dan zult u weten dat zowat elk Europees land en ook de Verenigde Staten, het grote

voorbeeldland voor uw partij, een probleem van lerarentekort kennen. Niemand heeft daar op dit moment een toveroplossing voor. Als u een goede suggestie hebt, mag u die doen. Ik heb de afgelopen maanden heel veel gedaan in Brussel. Ik ben ook vaak in Brussel op het terrein geweest. Veel directies en leerkrachten geven toe dat de Brusselpremie niet effectief is geweest. Natuurlijk is het leuk om iets meer te krijgen, niemand zal dat ontkennen, maar als je een beleidsmaatregel neemt, moet die meer zijn dan puur het uitdelen van een cadeautje. Hij moet effect hebben, zeker in budgettair moeilijke tijden.

Om leerkrachten in Brussel te houden, moeten we rekening houden met een combinatie van heel wat factoren. Dat kan je niet in een-twee-drie oplossen. Ik ben er ook van overtuigd dat de politiek die door sommigen de afgelopen jaren is gevoerd door in het Brusselse onderwijs systematisch een struisvogelpolitiek te voeren, het niet heeft vergemakkelijkt om oplossingen te vinden. Enige zelfkennis zou u sieren.

De voorzitter: Mevrouw Brussee, ik zou hier willen afsluiten. U hebt al ruim de tijd gekregen.

Mevrouw Ann Brussee: Ik wil op zijn minst nog kunnen antwoorden omdat ik persoonlijk word aangesproken door de minister. Minister, u houdt zich niet altijd bij de zaken, het spijt mij. U draait en keert uw argumentatie naarmate het u uitkomt. Is het een voorstel waarmee we niet akkoord gaan, dan is onze mening niet welkom. Als u geen recept heeft, dan is onze mening wel welkom.

De voorzitter: Mevrouw Brussee, ik zou u willen vragen om hier af te ronden.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de kennis inzake de Holocaust

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Minister, ik stel deze vraag naar aanleiding van een Nederlandse enquête die is gehouden in een vijfhonderdtal scholen over de kennis van Nederlandse scholieren over de Tweede Wereldoorlog en meer bepaald de Holocaust.

Daaruit bleek dat de Nederlandse scholieren uit het middelbaar onderwijs gelukkig wel degelijk een goede kennis hebben van de Tweede Wereldoorlog en dat ze die leerstof als interessant omschrijven, maar dat er wel een probleem is wat betreft de geschiedenis van de Holocaust. 20 percent van de leerkrachten zegt dat de leerlingen weinig over de Holocaust naar voren kunnen brengen en die leerstof nauwelijks kunnen aanraken omdat die stuit op veel tegenstand van vooral islamitische leerlingen.

U kunt zeggen dat het over Nederland gaat, maar ik vind dat resultaat belangrijk genoeg om ook eens na te kijken wat er in Vlaanderen leeft. Over de Tweede Wereldoorlog onderwijzen is één zaak, maar de zwarte pagina van de jaren 40 die de volledige Endlösung van een bevolkingsgroep tot doel had, is onlosmakelijk verbonden met de Tweede Wereldoorlog.

Minister, hebt u er weet van dat leerkrachten die in Vlaanderen geschiedenis geven, problemen hebben met het aanreiken van de kennis over de Holocaust en dat islamitische of andere leerlingen problemen zouden hebben als ze die leerstof voorgeschoteld krijgen? Zo, neen, wat een geluk! Zo ja, bent u van plan om initiatieven te nemen om te bekijken hoe we het bewustzijn aan alle leerlingen, van welke nationaliteit of afkomst dan ook, kunnen meegeven?

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Ik voel me een beetje aangesproken. Ik denk dat heel veel mensen van islamitische religie de Holocaust wel erkennen. We mogen de fout niet begaan door te spreken over dé islamitische leerling. Dat is een veralgemening, we moeten daarmee oppassen. Het is een probleem dat zich stelt bij bepaalde leerlingen, en het zijn meestal extremen, om het even welke, want het gaat niet alleen om islamitische leerlingen maar ook om anderen in Vlaanderen.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik zeg wat er in de enquête naar voren kwam. Het zijn niet mijn woorden. Er wordt gezegd dat er een probleem is bij islamitische leerlingen in Nederland.

Mevrouw Fatma Pehlivan: De impact van de Holocaust en het vermoorden van bepaalde groepen omwille van een religie of een afkomst, ongeveer 6 miljoen, kan door geen enkele religie aanvaard worden. Ik sluit me deels aan bij de vraag van mevrouw De Ridder dat, als het zo is in Vlaanderen, we daartegen moeten ageren. Ik denk dat een heel grote groep mensen van islamitische religie zich daarbij zal aansluiten om die veralgemening aan te kaarten.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: De onderwijsinspectie heeft me niet gesignaleerd dat er in Vlaanderen een probleem zou zijn, wat niet wegneemt dat het wel kan voorkomen. Het is ook mogelijk dat er controverses ontstaan over andere leerinhouden dan de Holocaust, zoals maatschappelijke kwesties of levensbeschouwelijke cursussen. Op zich hoeft het niet erg te zijn dat er een discussie plaatsvindt. Het is een boeiend leerproces dat, als bepaalde leerlingen omwille van een bepaalde achtergrond ergens een probleem mee hebben, ze dat ook uiten. Dan kunnen tegenargumenten worden ingebracht en kan men op die manier leren. Het kan ook iets zichtbaar maken dat aanwezig is.

We zijn niet onmiddellijk van plan om vanuit het Vlaamse niveau initiatieven te nemen. Het probleem wordt ons immers niet gesignaleerd, en bovendien lijkt het me iets dat beter op schoolniveau kan worden aangepakt. Ik heb al gezegd, en dat zal ik ook in de toekomst duidelijk blijven doen, dat de Holocaust in de vakoverschrijdende eindtermen zit, de herinneringseducatie. Ook het omgaan met homoseksualiteit, maar ook de evolutietheorie kunnen in klassikaal verband af en toe aanleiding geven tot problemen, maar de richtlijnen zijn heel duidelijk: wat in de eindtermen zit, is verplichte leerstof en daarop zullen we niet toegeven. Zo simpel is het. Hoe men daarmee omgaat op schoolniveau, is iets dat op schoolniveau moet worden aangepakt en waarbij de verhouding tussen leerkrachten, directies en ouders heel belangrijk is en de participatie betreft.

Onze houding is eerder om de discussies in de klas te voeren over die betwiste leerstof. Op die manier kan dieper worden ingegaan op de achtergrond en redenen van het geuite bezwaar. Dit vraagt natuurlijk wel wat inspanning en vaardigheid van de leerkracht, maar ik ben er zeker van dat heel wat leerkrachten op eigen initiatief een gepaste wijze vinden om met dergelijke problemen om te gaan. Het is echter heel duidelijk dat een aantal zaken gekend moeten zijn. Ze zitten in de eindtermen en die moeten gehaald worden. We willen daarop helemaal niet toegeven, en dat weten de leerkrachten ook.

We zullen dit verder meenemen. Ik weet dat de onderwerpen 'evolutietheorie' en 'holebi's' soms ook tot problemen leiden in klassen en scholen met een grotere concentratie van jongeren met een bepaalde achtergrond, maar dat zijn zaken waar we niet op kunnen toegeven en waarin we verder moeten investeren. We merken een evolutie en ik meen dat we nog steeds in de goede richting evolueren, maar aandacht hiervoor is zeker nodig.

We hebben globaal gezien geen weet van problemen en ik meen dat dit eerder op schoolniveau moet worden aangepakt, maar als we later vaststellen dat het een structureel probleem wordt, dan kunnen we bekijken of we op hoger Vlaams niveau iets meer moeten doen dan we nu doen.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Minister, ik dank u voor het antwoord. Inzake de eindtermen heb ik tijdens de vorige legislatuur ook al een aantal vragen gesteld over de evolutieleer. U weet dat die nog niet was opgenomen in de eindtermen bso en tso, maar dat men de mogelijkheid daartoe zou onderzoeken. Het mag geen excuus zijn om ten aanzien van die leerlingen te zeggen dat die inhoud te moeilijk is en we die dus gewoon schrappen. Het moet echt de bedoeling zijn om, op aangepast niveau en in aangepaste taal, die ideeën mee te geven. Hoe ver staat het trouwens met het veralgemenen van die eindtermen inzake dergelijke moeilijke materie voor de derde graad bso en tso?

Het klopt dat er in een klas discussie mag zijn, maar ik ben het niet helemaal eens met uw verwoording dat het ‘betwiste leerstof’ zou zijn. U hebt het wellicht niet zo bedoeld.

Minister Pascal Smet: Ik bedoelde leerstof die aanleiding geeft tot betwisting in de klas.

Mevrouw Annick De Ridder: Voilà, maar u hebt letterlijk gezegd ‘betwiste leerstof’ en dat is, naar ik meen, een verkeerde term.

Minister Pascal Smet: Ik meen dat ik er ook aan toegevoegd heb dat we er niet op zullen toegeven, dat het geleerd moet worden. Ik heb dat letterlijk gezegd.

Mevrouw Annick De Ridder: Ja, ja, maar ‘betwiste leerstof’ zou een verkeerde interpretatie kunnen uitlokken, waarbij men ervan uitgaat dat die leerstof voor betwisting vatbaar is en dat mag die natuurlijk niet zijn.

Minister Pascal Smet: Zo is het inderdaad helemaal niet bedoeld.

Mevrouw Annick De Ridder: Dat is bij dezen dan uitgeklaard.

Ik noteer verder nog dat u dit meeneemt, dat u zegt dat we er absoluut niet op mogen toegeven en dat als er structurele problemen zouden opduiken, er ook ingegrepen moet worden. Vandaar mijn bijkomende vraag of u bereid bent om een brief aan de verschillende instellingen te richten met de vraag of er zich een probleem stelt. U kunt dit doen in het licht van de eerste vraag in mijn repliek, het uitbreiden van de eindtermen. U kunt vragen in welke mate die heikele thema’s voor problemen zorgen, in welke mate het nuttig is om ze op te nemen in een uitgebreide eindterm, ook voor bso en tso. U zou dat bijvoorbeeld kunnen doen in het kader van de hervorming van het onderwijs.

Voor alle duidelijkheid, mevrouw Pehlivan, het was niet mijn bedoeling om te veralgemenen, ‘islamitische leerlingen’ was gewoon de term die letterlijk uit de enquête naar voren kwam. Uiteraard zijn er ook andere groepen of niet-allochtone leerlingen die er evenveel problemen mee kunnen hebben.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mevrouw De Ridder, ik zal wat u zegt, meenemen en ik zal nakijken wat de laatste stand van zaken is.

Mevrouw Annick De Ridder: Kunt u die ons dan bezorgen of meedelen?

Minister Pascal Smet: Ik heb hier een heel goede afspraak met de commissiesecretaris: alles wat ik beloof, wordt door mijn mensen genoteerd en opgevolgd.

Mevrouw Annick De Ridder: Dus de stand van zaken van de eindtermen inzake de uitbreiding van gevoelige materie voor bso en tso?

Minister Pascal Smet: Ja.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Celis tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van de recente ICT-monitor

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Mevrouw de voorzitter, minister, in een heel recent artikel in De Standaard – het dateert van eind april – wordt ingegaan op de resultaten van de ICT-monitor die het ICT-gebruik in Vlaamse scholen tijdens het schooljaar 2007-2008 in kaart brengt. Daaruit bleek onder meer het volgende: “Slechts 1,7 procent van de leerlingen uit de basisschool zegt dagelijks een computer te gebruiken in de klas, in het middelbaar is dat 3,4 procent. Ook de leerkrachten geven aan dat ze zelden computers gebruiken om les mee te geven. Gemiddeld zullen ze hooguit enkele keren per jaar de computer aanzetten om hun leerlingen met specifieke software oefeningen te laten maken of om hen zelfstandig informatie te laten opzoeken. Iets vaker, maar niet eens elke maand, gebruiken ze een computer als hulpmiddel om informatie over te brengen aan hun leerlingen. Die lage cijfers zijn problematisch, want OESO- en andere studies hebben in het verleden al aangetoond dat ICT enkel een impact op de ontwikkeling van de leerlingen heeft als het regelmatig gebruikt wordt in de klas.”

In een eerste reactie gaf u reeds aan dat u werk wilt maken van een modernisering van het computerpark. U overweegt om bijkomend onderzoek te laten uitvoeren naar ICT in de lerarenopleiding, daar er nog heel wat onduidelijkheid bestaat over hoe didactisch ICT-gebruik aan studenten wordt aangeleerd. Ook uit uw beleidsnota blijkt dat u werk wilt maken van een ICT-beleid: “Beschikken over de nodige kwaliteitsvolle ICT-infrastructuur en een goed functionerende en snelle internetconnectie is zonder meer een voorwaarde om ICT in het onderwijs te integreren. Het voorzien in extra bandbreedte voor scholen vormt een prioriteit van mijn ICT-beleid. Ik zal daarover overleg organiseren met de bevoegde federale en Vlaamse instanties. We beschikken nu over een ICT-monitor. Die zal toelaten het ICT-infrastructuurprogramma gericht in te zetten. Met internetproviders, software- en dienstenleveranciers zal ik afspraken maken om gunstige voorwaarden voor de onderwijsinstellingen te bekomen. Daarnaast zal ik het gebruik van open source software in het onderwijs stimuleren.”

Minister, u wilt het computerpark moderniseren. Waar situeren zich precies de knelpunten: is dat bijvoorbeeld bij het aantal computers, de ouderdom van die computers, de internetaansluiting? Zijn er verschillen voor wat de huidige staat van het computerpark betreft tussen de onderwijsniveaus en de onderwijsvormen? Hebt u in het kader van deze modernisering reeds afspraken gemaakt met internetproviders, software- en dienstenleveranciers? Hebt u reeds een overleg georganiseerd met de bevoegde federale en Vlaamse instanties in het kader van uw doelstelling om in extra bandbreedte voor scholen te voorzien?

We lezen dat leerkrachten vaak te kampen hebben met ‘koudwatervrees’. Spottend wordt wel eens gezegd dat de leerkrachten uit mijn leeftijdsgroep een verloren generatie zijn voor ICT omdat wij het destijds niet op school hebben geleerd. Ik verzet mij daar tot op heden met man en macht tegen. Het wordt dus aangehaald als ‘koudwatervrees’ en bovendien zouden leerlingen veelal betere ICT-competenties hebben dan hun leerkrachten. Op het vlak van welke ICT-competenties scoren de leerkrachten minder goed? Is er sprake van een generatiekloof tussen oudere en jongere leerkrachten? In sommige scholen worden de rollen omgedraaid en brengen de leerlingen de info aan leerkrachten over voor wat ICT-kennis betreft. Het is positief dat didactisch ICT-gebruik wordt geïntegreerd in de lerarenopleiding, maar ICT evolueert heel erg snel. Wordt er daarom ook gedacht aan een uitbreiding van de bijscholingsmogelijkheden voor leerkrachten?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, geachte leden, deze vraag is zeer terecht, maar ik wil dit even wat ruimer zien. Minister, het gaat over een zorg die ik in het verleden ook al eens heb geformuleerd in deze commissie en die zeker ook wordt gedeeld door meerdere leden. In het technisch en het beroepsonderwijs moet worden gewerkt met heel moderne, hoogtechnologische uitrustingen. Vaak zijn die uitrustingen computergestuurd. U weet dat men daarvoor in het verleden over de zogenaamde uitrustingsstoelagen beschikte. In het ontwerp van Onderwijsdecreet XX werd wel het principe opgenomen dat die kunnen worden verlengd, maar ik vind dat we daarvoor ook heel snel in de nodige middelen moeten voorzien. Die zorg wou ik naar aanleiding van deze vraag toch even opnieuw formuleren.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, er zijn diverse problemen. Een groot deel van het computerpark in het basisonderwijs is inderdaad relatief oud, al kunnen daar vragen bij worden gesteld: niet iedereen hoeft de modernste computer te hebben als we bekijken waarvoor die computer moet dienen. Ook in het secundair onderwijs gaat het dan vooral over de kwaliteit van de internetverbindingen. Het klopt dat secundaire scholen vragende partij zijn voor extra bandbreedte.

De infrastructuur vergt aandacht, maar is niet de voornaamste zorg. Vooral het gebruik is de belangrijkste zorg, omdat dat relatief laag is. Ook op dat vlak zullen er inspanningen moeten gebeuren. Dit heeft deels te maken met het beleidsvoerend vermogen van scholen en hun visie op het gebruik van ICT. Ik denk bijvoorbeeld aan het aankoopbeleid van ICT-infrastructuur in het basisonderwijs.

Over het algemeen is de situatie in het secundair onderwijs beter dan in het basisonderwijs. Het gewoon onderwijs staat verder op vlak van ICT dan het buitengewoon onderwijs. De verschillen tussen aso, bso en tso werden niet onderzocht.

Er is een overleg op korte termijn gepland met de internetproviders en software- en dienstleveranciers. Eerst zal worden overlegd met de onderwijsverstrekkers, en vervolgens met de anderen erbij. Er is al gesproken met de diverse aanbieders en betrokkenen. Er is nog geen oplossing ter zake. Op korte termijn zal voort worden besproken met de onderwijsverstrekkers hoe we dat kunnen aanpakken.

Het klopt dat leerkrachten van het basisonderwijs het best scoren op het vlak van ICT-gebruik als werkinstrument. Dan gaat het over informatie opzoeken, op internet bruikbare bronnen vinden en ICT-gebruik in functie van lesvoorbereidingen. Het minst sterk zijn ze op het vlak van digitale toetsen en het digitaal opvolgen en begeleiden van leerlingentaken. De eigen competenties om ICT effectief didactisch in te zetten, krijgen gemiddeld de quotering 'goed'. Voor de iets complexere taken geven leerkrachten zichzelf een lagere score. Bij het secundair onderwijs krijgen we gemiddeld een hogere inschatting. De top drie is dezelfde als bij het basisonderwijs, maar het gebruik van ICT in functie van lesvoorbereidingen staat hier bovenaan.

Er werd inderdaad een generatiekloof tussen oudere en jongere leerkrachten vastgesteld. De onderzoekers stellen dat het gaat over een klein verschil. Ik denk dat in de toekomst, zeker met diegenen die nu instromen in het onderwijs, heel die kloof qua ICT-gebruik voor een deel automatisch zal verdwijnen. Die mensen zijn er immers mee opgegroeid.

Er bestaan al heel wat initiatieven van bijscholingsmogelijkheden voor leerkrachten. Ze worden niet altijd optimaal gebruikt. Zo organiseert Regionale Expertisenetwerken (REN) Vlaanderen ICT-opleidingen voor leerkrachten, met middelen van het departement Onderwijs. We zullen bekijken hoe we de bestaande middelen toch nog iets effectiever en doelmatiger kunnen gebruiken om nog meer leerkrachten te bereiken.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Dit is natuurlijk een positieve zaak. Ik had ook wel een antwoord van u in die richting verwacht. Het is gezond dat we alle moeite van de wereld blijven doen om zowel het basis- als het secundair onderwijs vooruit te helpen op de weg van de ICT.

Het volgende moet me even van het hart. In het tweede leerjaar had mijn zoontje een leerkracht die zeer bedreven was in ICT. Dat was zeker geen net afgestudeerde leerkracht, maar hij had daar zelf veel interesse voor. Zij gebruikten een smartboard. Op enkele weken tijd kon zelf mijn zoontje een filmpje maken. Hij had in de klas geleerd hoe hij dat moest doen. Ik heb zelf veel geleerd van alle toepassingen die hij beheerste. Het is bijzonder jammer dat dit niet kan worden voortgezet in de derde, vierde en vijfde leerjaar.

Anderzijds vind ik er nog altijd niets verkeerd aan dat leerkrachten in het secundair onderwijs de computer eens niet inschakelen. Een gewone klassieke les over een bepaald thema moet ook nog wel kunnen. Het is dus belangrijk dat u erin investeert, zowel bij het basisonderwijs als in het secundair onderwijs, en dat u alles doet wat binnen de mogelijkheden ligt, maar we moeten niet op het fanatieke af werken.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, mijn betoog was een suggestie, maar tegelijk ook een vraag aan de minister.

Minister Pascal Smet: Ik had het opgevat als een suggestie. Ik ben me bewust van dat probleem, maar de minister-president heeft alle ministers op het hart gedrukt zeker geen nieuw geld te beloven. Daarom ben ik wat voorzichtig met mijn antwoord. We hebben alleszins al wel in de rechtsgrond voorzien in het ontwerp van Onderwijsdecreet XX. Dat hebt u al gezegd. Dat geeft aan dat we in de toekomst wel willen bekijken of we daar geen oplossingen voor kunnen vinden. Dat is een ‘ongoing concern’, zoals dat heet.

Ik begrijp uw vraag, maar u begrijpt ook het budgettaire kader waarin we ons bevinden. We nemen deze suggestie zeker mee in overweging bij de begrotingsopmaak van de komende jaren.

De heer Jos De Meyer: Het merkwaardige is het volgende. Eind februari heb ik de minister-president in de commissie Landbouw heel specifiek ondervraagd over het agrarisch onderwijs. Toen ging het niet alleen over het secundair onderwijs. Hij heeft me toen verzekerd dat niet alleen zou worden voorzien in de rechtsgrond in het ontwerp van Onderwijsdecreet XX, maar dat ook zou worden voorzien in de middelen. Ik geef dat maar ter informatie mee.

Eventueel kan ik u deze vraag en het antwoord erop bezorgen. Uw diensten kunnen dit zeker en vast in de verslagen van de commissie Landbouw terugvinden. Mogelijk is dat nuttig voor de verdere discussie.

Minister Pascal Smet: Dat is heel nuttige informatie.

Een van de mogelijkheden die we bekijken, is de mogelijkheid van een bijdrage van de diverse sectoren zelf. Als de minister-president geld heeft dat hij nuttig kan besteden, zullen we natuurlijk heel blij zijn om dat in het kader van de landbouw te doen.

De heer Jos De Meyer: Dat zou een kleine, maar niet-onbelangrijke stap zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■